

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Άποψη

Η συμπίεση της μεσαίας τάξης

Όλα τα κόμματα προσποιούνται ότι κύριο μέλημά τους αποτελεί η λεγόμενη μεσαία τάξη και γι' αυτό αυτοτοποθετούνται προς το μέσο του πολιτικού φάσματος. Ποιοι όμως αποτελούν τη μεσαία τάξη; Θα προσδιόριζα εκείνους που έχουν καθαρό μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα από 1.200 έως 2.000 ευρώ, το οποίο τους επιτρέπει να απολαμβάνουν χωρίς στερήσεις τα βασικά αγαθά της κατοικίας, της διατροφής, της αναψυχής, της εκπαίδευσης και της υγείας. Η μεσαία αυτή τάξη διαμορφώθηκε μετά το 1960 ως αποτέλεσμα αστικοποίησης του αγροτικού πληθυσμού, της βιομηχανικής και τουριστικής ανάπτυξης, της ανάπτυξης του τομέα των υπηρεσιών, της εισροής κοινοτικών πόρων, του κοινωνικού κράτους. Μια αντίρροπη όμως τάση, η παγκοσμιοποίηση, απειλεί τα κεκτημένα αλλά και την ίδια τη μεσαία τάξη. Στο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό στερέωμα οι δομές της αγοράς αλλάζουν ραγδαία, επιβιώνει πλέον όποιος πωλεί φθηνότερα, κάτι που οδηγεί σε μείωση μισθών, σε απολύσεις, σε ανασφάλεια. Κύριο θύμα της παγκοσμιοποίησης είναι η μεσαία τάξη, μέρος της οποίας σιγά σιγά μετασχηματίζεται σε λαϊκές τάξεις, στην κοινωνική δηλαδή ομάδα που έχει πολύ μεγαλύτερη ανάγκη από την κρατική μέριμνα.

Η συμπίεση των αμοιβών των πολλών λόγω της παγκοσμιοποίησης δημιουργεί ένα αίσθημα ακρίβειας. Η απελευθέρωση της οικονομίας καθιστά πολλές παραγωγικές δραστηριότητες ευάλωτες στον ανταγωνισμό. Πολλές επιχειρήσεις κλείνουν και εγκαθίστανται σε περιοχές με χαμηλό εργατικό κόστος. Ο κίνδυνος της ανεργίας ελλοχεύει παντού και υπάρχει ένας διάχυτος φόβος για το μέλλον. Η οικονομική και κοινωνική αναρχία αποδεικνύονται δυσχερέστες, ιδίως για τους νέους, οι οποίοι ζουν χειρότερα από τους γονείς τους και θα ζήσουν ακόμη χειρότερα στο μέλλον. Υπάρχει μία διαρκής απογοήτευση, οι άνθρωποι νιώθουν ότι αγωνίζονται για ένα σύστημα που δεν εξασφαλίζει τίποτε στο μέλλον για τους ίδιους και για τα παιδιά τους. Κάποτε οι σπουδές αποτελούσαν διαβατήριο επιτυχίας και καταξίωσης. Σήμερα δεν παρέχουν καμία εγγύηση για το μέλλον. Οι σημερινοί απόφοιτοι έχουν πολύ περισσότερα προσόντα από τους γονείς τους, αλλά πληρώνονται πολύ λιγότερο και έχουν τρομακτική ανασφάλεια στην εργασία τους.

Η συμπίεση και η δυσπραγία της μεσαίας τάξης αποτυπώνονται έκδηλα στα λεγόμενα προϊόντα χαμηλού κόστους: φτηνά ρούχα, φτηνά αεροπορικά εισιτήρια, μεταλλαγμένα προϊόντα. Η μεσαία τάξη νιώθει ότι δεν την ακούει το πολιτικό σύστημα, που στρέφει το ενδιαφέρον του κυρίως προς τους ανήμπορους και τις φορολογικές επιδρομές προς τη μεσαία τάξη. Ωστόσο η ιστορία αποδεικνύει ότι, όταν υπάρχει γενικευμένη κρίση στη μεσαία τάξη, τότε το κοινωνικό σύστημα αποσταθεροποιείται. As αφουγκραστούν περισσότερο οι πολιτικοί τις αγωνίες της μεσαίας τάξης, που προσδιορίζει σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα μιας εκλογικής αναμέτρησης.